

## Divorțul - Grecia

### CUPRINS

- 1 Care sunt condițiile pentru obținerea divorțului?
- 2 Care sunt motivele de divorț?
- 3 Care sunt efectele juridice ale unui divorț în ceea ce privește:
  - 3.1 relațiile personale dintre soți (de exemplu numele de familie)
  - 3.2 împărțirea bunurilor soților
  - 3.3 copiii minori ai soților
  - 3.4 obligația de a plăti pensie de întreținere celuilalt soț?
- 4 Ce înseamnă, în termeni practici, termenul legal de „separare legală”?
- 5 Care sunt condițiile pentru separarea legală?
- 6 Care sunt efectele juridice ale separării legale?
- 7 Ce înseamnă, în practică, termenul „anularea căsătoriei”?
- 8 Care sunt condițiile pentru anularea căsătoriei?
- 9 Care sunt efectele juridice ale anulării căsătoriei?
- 10 Există mijloace alternative extrajudiciare pentru rezolvarea chestiunilor legate de divorț, fără recurgerea la instanță?
- 11 Cui ar trebui să adresez cererea mea (petiția mea) de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei? Ce formalități trebuie respectate și ce acte ar trebui să atașez la cererea mea?
- 12 Pot obține asistență judiciară în vederea acoperirii cheltuielilor de judecată?
- 13 Este posibil să atac o hotărâre de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei?
- 14 Ce ar trebui să fac pentru ca o hotărâre de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei emisă de o instanță în alt stat membru să fie recunoscută în acest stat membru?
- 15 Cărei instanțe ar trebui să mă adresez pentru a ataca recunoașterea unei hotărâri de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei emisă de o instanță într-un alt stat membru? Ce procedură se aplică în aceste cazuri?
- 16 Care este legislația în materie de divorț pe care instanța o aplică într-o acțiune de divorț între soți care nu locuiesc în acest stat membru sau care sunt de naționalități diferite?



### 1 Care sunt condițiile pentru obținerea divorțului?

Pentru desfacerea unei căsătorii prin divorț este necesară o hotărâre judecătorească irevocabilă (care nu mai poate fi atacată) [articolele 1438 și următoarele din Codul civil (Αστικός Κώδικας)].

Există două tipuri de proceduri de divorț:

1. În cazul unui divorț prin acordul soților (*συναινετικό διαζύγιο*), soții convin să desfacă căsătoria care îi unește prin intermediul unui acord scris semnat de ambii soți și de avocații acestora sau numai de avocați, cu condiția ca avocații să dețină o

împuternicire specială pentru a acționa în numele soților. Cuplul trebuie să fie căsătorit de cel puțin șase luni. În cazul în care nu există copii minori, desfacerea căsătoriei se realizează fără a recurge la o instanță judecătorească, ceea ce înseamnă că încheierea acordului menționat anterior este suficientă. În cazul în care există însă copii minori, acordul respectiv trebuie să fie însoțit de un alt acord scris, încheiat între soți, care să reglementeze încredințarea copiilor și dreptul de vizită. Toate aceste acorduri sunt prezentate instanței de prim grad de jurisdicție competente, constituită în complet format dintr-un singur membru (*Μονομελές Πρωτοδικείο*), care ratifică acordurile și declară căsătoria desfăcută prin procedura urmată în cazurile necontencioase.

2. În cazul unui divorț în contradictoriu (*διαζύγιο κατ' αντιδικία*), întemeiat pe motive declarate care dovedesc deteriorarea raporturilor dintre soți, unul dintre soți introduce o acțiune având ca obiect desfacerea căsătoriei în fața instanței de prim grad de jurisdicție care deține competența teritorială, constituită în complet format dintr-un singur membru, sau ambii soți introduc astfel de acțiuni în mod separat.

## 2 Care sunt motivele de divorț?

În cazul unui divorț în contradictoriu, motivele de divorț sunt următoarele (articolul 1439 din Codul civil):

1. O deteriorare a raporturilor dintre soți, din culpa pârâtului sau a ambilor soți, astfel încât există motive întemeiate să se considere că menținerea relației matrimoniale ar fi intolerabilă pentru reclamant. Există o prezumție de deteriorare a raporturilor dintre soți, pe care pârâtul poate încerca să o conteste, în cazuri de bigamie, adulter, abandonarea reclamantului, atentat la viața reclamantului de către pârât sau violență domestică săvârșită de către pârât împotriva reclamantului. În cazul în care soții au fost separați în mod continuu timp de cel puțin doi ani, există o prezumție incontestabilă de deteriorare a raporturilor dintre soți și divorțul poate fi solicitat chiar dacă deteriorarea fost cauzată de către solicitant.
2. În cazul în care unul dintre soți este declarat dispărut și este presupus decedat, celălalt soț poate depune o cerere de divorț.

## 3 Care sunt efectele juridice ale unui divorț în ceea ce privește:

### 3.1 relațiile personale dintre soți (de exemplu numele de familie)

Atunci când o căsătorie este desfăcută prin divorț, soții nu mai sunt obligați să locuiască împreună și să ia decizii în comun. Soțul care au adoptat numele de familie al celuilalt soț revine, în general, la numele dinainte de căsătorie, cu excepția cazului în care dorește să păstreze numele dobândit după căsătorie pentru motivul că a dobândit o reputație profesională sau artistică sub numele respectiv. Orice responsabilitate a soților în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor lor reciproce încetează. Bigamia ca impediment în calea căsătoriei dispare. În timpul căsătoriei, sunt suspendate termenele în cazul solicitărilor formulate de unul dintre soți împotriva celuilalt; suspendarea încetează în momentul divorțului. Divorțul nu determină încetarea rudeniei prin alianță între rudele de sânge ale unuia dintre soți și rudele de sânge ale celuilalt soț.

### 3.2 împărțirea bunurilor soților

În cadrul unui divorț, fiecare dintre soți are dreptul de a recupera bunurile mobile care îi aparțin sau despre care se presupune că îi aparțin, inclusiv în cazul în care bunul respectiv a fost utilizat de fapt de către ambii soți sau doar de către celălalt soț, cu condiția ca acesta din urmă să nu conteste prezumția; se procedează astfel chiar dacă bunul respectiv poate fi considerat a fi necesar celuilalt soț. În cazul în care un soț care se află în posesia unui bun refuză să îl predea proprietarului său, acesta din urmă poate introduce o acțiune reală (*in rem*), o acțiune posesorie sau o acțiune în temeiul dreptului obligațiilor. După desfacerea căsătoriei, soțul care este proprietarul locuinței familiale poate introduce o acțiune *in rem* sau o acțiune în temeiul dreptului obligațiilor împotriva soțului care utilizează locuința. Comunitatea de bunuri încetează în caz de divorț, iar fiecare dintre soți primește bunurile care îi revin în temeiul normelor privind regimul comunității de bunuri și partajul bunurilor comune. În cazul în care un bun a fost dobândit de unul dintre soți în timpul căsătoriei, celălalt soț are dreptul la o cotă-parte din acesta.

### 3.3 copiii minori ai soților

Atunci când o căsătorie este desfăcută prin divorț, instanța poate soluționa exercitarea răspunderii părintești într-unul dintre următoarele moduri:

- (a) poate atribui răspunderea părintească sau poate încredința copiii unuia dintre părinți;
- (b) poate atribui răspunderea părintească sau poate încredința copiii ambilor părinți în comun;
- (c) poate stabili ca răspunderea părintească să fie partajată între părinți;
- (d) poate atribui răspunderea părintească unui terț.

Părinți divorțați continuă să aibă obligația de a întreține copiii care sunt minori și care nu au niciun venit rezultat din munca proprie sau din bunurile proprii, sau care au un venit insuficient pentru a se întreține. Modalitățile de îndeplinire a acestei obligații sunt stabilite de către părinți sau, în caz de litigiu, de către instanță.

### **3.4 obligația de a plăti pensie de întreținere celuilalt soț?**

Atunci când o căsătorie este desfăcută prin divorț, fostul soț care nu se poate întreține din propriul venit sau din propriile bunuri are dreptul să solicite celuilalt soț plata unei indemnizații de întreținere:

1. în cazul în care, la data la care s-a pronunțat divorțul, vârsta sau starea de sănătate a soțului care formulează solicitarea este de așa natură încât acesta nu poate fi obligat să inițieze sau să continue să desfășoare o activitate adecvată în scopul de a se întreține singur;
2. în cazul în care soțul care a formulat solicitarea are în îngrijire un minor, fiind astfel împiedicat să exercite o profesie adecvată;
3. în cazul în care soțul care a formulat solicitarea nu poate găsi un loc de muncă permanent corespunzător sau are nevoie de formare profesională; în oricare dintre aceste cazuri, dreptul este valabil timp de maxim trei ani de la data la care divorțul este pronunțat;
4. în orice alt caz în care este necesar să se instituie o obligație de întreținere în momentul pronunțării divorțului, din motive de echitate.

Întreținerea poate fi refuzată sau limitată din motive întemeiate, în special în cazul în care căsătoria a durat o perioadă scurtă de timp sau în cazul în care soțul care ar putea avea dreptul la o indemnizație de întreținere este în culpă pentru divorț sau a provocat în mod voluntar propria sa situație precară. Dreptul la întreținere încetează în cazul în care beneficiarul se recăsătorește sau intră într-o uniune liberă. Dreptul la întreținere nu încetează în cazul în care soțul obligat la plata întreținerii decedează. Cu toate acestea, dreptul încetează dacă beneficiarul decedează, cu excepția cazului în care dreptul se referă la o perioadă anterioară sau există sume restante în momentul decesului.

## **4 Ce înseamnă, în termeni practici, termenul legal de „separare legală”?**

### **5 Care sunt condițiile pentru separarea legală?**

### **6 Care sunt efectele juridice ale separării legale?**

### **7 Ce înseamnă, în practică, termenul „anularea căsătoriei”?**

Anularea căsătoriei înseamnă că o căsătorie care avea efecte juridice depline este anulată, din cauza unor nereguli, prin hotărâre judecătorească și, prin urmare, încetează să producă efecte, cu excepția faptului că eventualii copii rezultați din căsătoria anulată continuă să fie considerați copii născuți în cadrul căsătoriei. Normele privind anularea oricărui act anulabil se aplică, de asemenea, pentru anularea unei căsătorii nule sau anulabile (articolele 1372 și următoarele din Codul civil).

### **8 Care sunt condițiile pentru anularea căsătoriei?**

Anularea unei căsătorii presupune fie că aceasta este nulă pe motiv că una dintre cerințele obligatorii pentru încheierea căsătoriei nu a fost îndeplinită sau că a existat un impediment absolut, fie că mariajul este anulabil pe motiv de eroare sau de constrângere.

Se consideră că nu a fost îndeplinită o cerință obligatorie în cazul în care cuplul nu a făcut declarațiile personal sau declarațiile sunt supuse unor condiții ori fac obiectul unui termen-limită; în cazul în care soții sunt minori și căsătoria nu a fost autorizată de instanță; în cazul în care oricare dintre soți are un tutore numit de instanță care nu este de acord cu căsătoria și nu s-a obținut o autorizație din partea unei instanțe; sau în cazul în care, la momentul încheierii căsătoriei, oricare dintre soți nu era conștient de acțiunile sale sau era lipsit de uzul rațiunii din cauza unei boli psihice. Există un impediment absolut în cazul în care soții sunt rude de sânge în linie ascendentă sau descendentă directă fără limitare de grad, sau colateral până la gradul al patrulea; în cazul în care soții sunt rude prin căsătorie în linie ascendentă ori descendentă directă fără limitare de grad, sau colateral până la gradul al treilea; în caz de bigamie sau adopție.

Nulitatea încetează dacă, după căsătorie, soții consimt liber și pe deplin la căsătorie; dacă un minor neautorizat primește ulterior permisiunea instanței; dacă un minor neautorizat împlinește vârsta de 18 ani și recunoaște căsătoria; dacă un soț incapabil dobândește capacitate de exercițiu și recunoaște căsătoria; dacă un tutore, instanța sau un soț incapabil care dobândește capacitate de exercițiu recunoaște căsătoria; sau dacă o persoană care acționat în temeiul unei erori sau ca urmare a unei constrângeri recunoaște căsătoria după încetarea erorii sau a constrângerii. Căsătoria nu există decât dacă, în cazul unei căsătorii civile, s-a făcut o declarație de încheiere a căsătoriei în fața primarului și a martorilor sau, în cazul unei căsătorii religioase, căsătoria a fost oficiată de un preot al Bisericii Ortodoxe Răsăritene sau de către un preot al unei alte religii sau culte recunoscute

în Grecia. În caz contrar, căsătoria nu produce efecte juridice și oricine are un interes juridic în acest sens poate intenta o acțiune solicitând confirmarea lipsei de validitate a căsătoriei.

## **9 Care sunt efectele juridice ale anulării căsătoriei?**

În principiu, efectele căsătoriei sunt anulate retroactiv. Aceasta se aplică pentru toate raporturile personale, familiale și patrimoniale dintre soți. Prin urmare, nulitatea căsătoriei elimină încă de la început vocația reciprocă a soților la moștenire prin succesiune *ab intestat*. De asemenea, aceasta anulează toate tranzacțiile juridice încheiate între soți și terți în calitate de cuplu căsătorit, fie pe baza nevoilor legate de viața lor împreună, ca soț și soție, fie în scopul gestionării bunurilor celuilalt soț, sub rezerva bunei-credințe a terților care au avut raporturi cu cei doi soți. În cazul în care, la momentul încheierii căsătoriei, ambii soți sau oricare dintre ei nu a avut cunoștință de nulitatea acesteia, nulitatea produce efecte cu privire la soțul respectiv numai pentru viitor; un soț care, la momentul în care a fost celebrată căsătoria, nu avea cunoștință de nulitatea acesteia are dreptul să primească întreținere de la celălalt soț în cazul în care acesta din urmă era conștient de nulitate încă de la început, precum și de la succesorii soțului în cauză, în cazul în care acesta din urmă decedează după anularea căsătoriei, sub rezerva aceluiași norme care reglementează divorțul, care se aplică prin analogie. De același drept la întreținere beneficiază, de asemenea, soțul care a fost forțat să se căsătorească prin amenințări sau în pofida legii ori a moralei acceptate, în cazul în care căsătoria este anulată sau aceasta încetează odată cu decesul celuilalt soț (articolul 1383 din Codul civil).

## **10 Există mijloace alternative extrajudiciare pentru rezolvarea chestiunilor legate de divorț, fără recurgerea la instanță?**

Nu.

## **11 Cui ar trebui să adresez cererea mea (petiția mea) de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei? Ce formalități trebuie respectate și ce acte ar trebui să atașez la cererea mea?**

Instanța de prim grad de jurisdicție, constituită în complet format dintr-un singur membru [articolul 17 alineatul (1) din Codul de procedură civilă (*Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας*)], are competența: de a desface căsătoriile prin divorț pentru motivul deteriorării raporturilor dintre soți din culpa unuia sau a ambilor soți sau pentru motivul că unul dintre soți este declarat dispărut și este presupus decedat; de a anula o căsătorie nulă sau anulabilă; de a declara că o căsătorie nu există în fapt; și, pe durata căsătoriei, de a se pronunța cu privire la relațiile dintre soți care rezultă din căsătorie. Procedura judiciară urmată este cea prevăzută în cazul litigiilor matrimoniale, astfel cum a fost modificată prin Legea 4055/2012.

În cazul divorțului prin acordul soților, instanța competentă este, de asemenea, instanța de prim grad de jurisdicție, constituită în complet format dintr-un singur membru, însă procedura urmată în acest caz este cea pentru cauzele necontencioase. Instanța competentă este instanța de la ultimul domiciliu comun al soților (articolul 39 din Codul de procedură civilă); sau de la domiciliul stabil al acestora, în cazul în care unul dintre soți încă mai locuiește acolo; sau de la domiciliul stabil al pârâtului (articolul 22 din Codul de procedură civilă); sau, în cazul unei cereri comune, de la domiciliul stabil al oricăreia dintre părți; sau de la domiciliul stabil al reclamantului, în cazul în care acesta a locuit acolo cel puțin un an imediat înaintea introducerii cererii sau cel puțin șase luni, în cazul în care acesta este cetățean grec sau ambii soți au cetățenia elenă. Orice acțiune în contradictoriu este audiată de aceeași instanță. Acțiunile prin care se solicită întreținere pot fi conexe la acțiunile de divorț, de anulare a căsătoriei sau de recunoaștere a inexistenței unei căsătorii, fiind examinate ulterior împreună cu acestea de către instanța de prim grad de jurisdicție, constituită în complet format dintr-un singur membru, în conformitate cu procedura în materie matrimonială și sub rezerva limitărilor impuse prin această procedură. În cele din urmă, acțiunile care au ca obiect stabilirea răspunderii părintești și a modului de comunicare cu copiii pot fi conexe, de asemenea, cu o cerere de divorț și examinate de instanța de prim grad de jurisdicție, constituită în complet format dintr-un singur membru, în conformitate cu procedura specială prevăzută la articolele 681B și următoarele din Codul de procedură civilă.

Cererea se depune la greșta instanței; greșierul va stabili o dată pentru ședința de judecată și va nota data respectivă pe exemplarele cererii. Avocatul reclamantului solicită executorului judecătoresc să notifice sau să comunice un exemplar în care se menționează data ședinței de judecată și o citație prin care se solicită pârâtului să se înfățișeze în locul și la data stabilită de către instanță. Executorul judecătoresc notifică sau comunică pârâtului un exemplar din cererea respectivă. Executorul judecătoresc trebuie să notifice sau să comunice exemplarul din cerere în termen de 60 de zile în cazul în care pârâtul are domiciliul sau reședința în Grecia și în termen de 90 zile în cazul în care pârâtul are domiciliul sau reședința în străinătate sau în cazul în care adresa pârâtului nu este cunoscută. Dacă notificarea sau comunicarea trebuie să fie efectuate în străinătate către o persoană a cărei adresă este cunoscută, dispozițiile care trebuie aplicate, prin analogie, pentru notificarea sau comunicarea cererii de începere a procedurii sunt cele prevăzute în reglementările UE, mai exact în Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială sau în Convenția de la Haga din 15 noiembrie 1965, acolo unde este cazul, sau normele prevăzute în tratatele bilaterale sau multilaterale.

Dreptul material aplicabil raporturilor patrimoniale personale dintre soți în cazul divorțului și al separării legale (articolele 14, 15 și 16 din Codul civil) este după cum urmează, în ordinea priorității:

1. dreptul țării a cărei cetățenie au deținut-o soții în comun ultima oară în timpul căsătoriei, cu condiția ca cel puțin unul dintre soți să mai aibă cetățenia respectivă;
2. dreptul aplicabil la ultimul domiciliu stabil comun al soților în timpul căsătoriei;
3. dreptul cu care soții au cele mai puternice legături.

Relațiile dintre părinți și copii (articolele 18 și 19 din Codul civil) sunt reglementate de următoarele legislații, în ordinea priorității:

a) dreptul țării a cărei cetățenie au deținut-o soții în comun ultima oară;

b) dreptul aplicabil la ultimul domiciliu stabil comun al soților;

c) dreptul țării a cărei cetățenie o deține copilul; în cazul în care copilul are atât cetățenie străină, cât și cetățenie elenă, dreptul aplicabil este cel al Greciei, iar în cazul în care copilul are mai mult de o cetățenie străină, dreptul aplicabil este cel al statului cu care copilul are cele mai puternice legături.

În conformitate cu principiul *lex fori*, dreptul procedural aplicabil este dreptul procedural elen, însă acesta se subordonează legislației Uniunii Europene și altor tratate internaționale, în conformitate cu articolul 28 din Constituție. Avocaților care reprezintă părțile trebuie să li se confere o anumită competență de acțiune în numele părții respective sau aceștia trebuie să se înfățișeze în instanță împreună cu partea reprezentată. Certificatul de căsătorie, certificatul de stare civilă și alte documente justificative trebuie să fie prezentate în instanță în cadrul obținerii probelor. Martorii sunt audiați și documentele sunt prezentate în ședință publică. În cazul unui divorț prin acordul soților, părțile trebuie să declare că doresc desfacerea căsătoriei prin intermediul unei declarații scrise, semnată de părți, de avocații împuterniciți ai acestora sau de părți și avocați împreună, și trebuie să se prezinte un acord privind aspectele stabilite în comun cu privire la încredințarea copiilor și dreptul de vizită. Instanța aprobă acordul și declară căsătoria desfăcută. Forța probantă a declarațiilor părților este lăsată la libera apreciere a instanței. Instanța nu audiază părțile sub jurământ și nu audiază ca martori copiii părinților aflați în divorț, însă martorii și experții trebuie să depună mărturie sub jurământ. O instanță sesizată cu o acțiune de divorț încearcă să concilieze părțile. Neînfrățirea pârâtului nu afectează hotărârea pronunțată în cauză. În cazul în care una dintre părți decedează înainte ca hotărârea să fie definitivă și irevocabilă, procedura judiciară încetează. În cazul unei cereri de anulare a unei căsătorii, care poate fi prezentată, de asemenea, de către procuror, acestuia i se cere să prezinte probe. În cazul în care o parte decedează, procedura se suspendă și poate fi reluată de către succesorii părții respective. În cazul în care o acțiune în anularea unei căsătorii sau în declararea nulității acesteia este intentată de către procuror, aceasta este îndreptată împotriva ambelor părți, iar, în cazul în care una dintre părți a decedat, acțiunea este îndreptată împotriva moștenitorilor părții respective.

## **12 Pot obține asistență judiciară în vederea acoperirii cheltuielilor de judecată?**

Da, în anumite condiții. În special, asistența juridică gratuită este disponibilă în cazul în care se poate demonstra că o parte nu își poate permite să suporte cheltuielile legate de proces fără ca aceasta să-i afecteze mijloacele necesare pentru întreținerea sa și a familiei sale, cu condiția să nu se constate că acțiunea este în mod evident nejustificată sau nerecomandată. Cererile trebuie să fie prezentate judecătorului care soluționează cauza respectivă sau care urmează să o soluționeze; în cazul instanței de prim grad de jurisdicție constituite în complet format din mai mulți membri, cererea se prezintă președintelui instanței și, în ceea ce privește aspectele care nu sunt legate de un proces, cererea se înaintează instanței civile districtuale (*ειρηνοδίκη*) de la domiciliul reclamantului (articolele 194 și următoarele din Codul de procedură civilă).

Cererea trebuie să prezinte pe scurt obiectul litigiului, elementele de probă care urmează să fie prezentate la proces și dovezile care confirmă faptul că sunt îndeplinite condițiile pentru a beneficia de asistență juridică gratuită. Trebuie anexate o serie de documente justificative:

1. un certificat eliberat (în mod gratuit) de primar sau de președintele consiliului local de la domiciliul sau reședința permanentă a reclamantului, precizând situația profesională, financiară și familială a reclamantului;
2. un certificat eliberat (în mod gratuit) de inspectorul fiscal de la domiciliul sau reședința permanentă a reclamantului, care atestă că, în ultimii trei ani, solicitantul a prezentat o declarație privind impozitul pe venit sau o declarație pentru orice alte impozite directe și că, în urma examinării, declarația a fost validată.

Instanța care se pronunță cu privire la cerere poate convoca reclamantul în mod gratuit. Prezența avocaților nu este necesară. În cazul în care instanța consideră că este probabil ca cerințele menționate mai sus să fie îndeplinite, aceasta acordă beneficiarului asistență juridică gratuită. Trebuie să se procedeze astfel pentru fiecare proces în mod separat. Asistența juridică gratuită se aplică procesului respectiv, inclusiv căilor de atac în orice instanță, precum și executării hotărârii judecătorești definitive. O parte al cărei

drept de a primi asistență juridică gratuită a fost recunoscut astfel este scutită, în mod provizoriu, de obligația de a plăti cheltuielile efectuate de instanță și cheltuielile de judecată în general, și anume onorariile notarilor și ale executorilor judecătorești, cheltuielile legate de martori, onorariile experților, ale avocaților și ale oricăror alți reprezentanți, precum și de obligația de a oferi garanții pentru astfel de cheltuieli. Se poate acorda, de asemenea, scutire provizorie doar pentru o parte din cheltuieli.

Asistența juridică nu aduce atingere obligației de a suporta cheltuielile de judecată efectuate de partea adversă. În cazul în care reclamantul solicită acest lucru, instanța poate desemna, în hotărârea de acordare a asistenței juridice gratuite sau ulterior, un avocat, un notar sau un executor judecătorec care să asiste beneficiarul. Aceștia sunt obligați să accepte desemnarea, iar hotărârea însăși servește drept mandat de reprezentare judiciară.

Asistența juridică gratuită încetează în cazul decesului persoanei beneficiare, dar actele care nu suferă amânare pot fi adoptate ulterior, în conformitate cu dispozițiile furnizate în prealabil. De asemenea, asistența juridică gratuită poate fi retrasă sau limitată de către instanță din oficiu sau la propunerea procurorului, dacă se arată că nu s-au îndeplinit condițiile pentru acordarea acesteia sau condițiile nu mai sunt valabile ori s-au modificat. Plata cheltuielilor de judecată este reglementată de dispozițiile articolelor 190-193 din Codul de procedură civilă.

Astfel, în cazul în care hotărârea judecătorească obligă partea adversă persoanei care beneficiază de asistență juridică gratuită să plătească cheltuielile de judecată, taxa de timbru, taxa pentru exemplarul executoriu și alte taxe se acoperă în conformitate cu Legea privind colectarea veniturilor publice, în timp ce costurile datorate persoanei care beneficiază de asistență, avocaților acesteia sau altor reprezentanți legali și angajați ai instanței sunt atribuite persoanelor vizate și sunt colectate în conformitate cu procedurile de executare. În același mod, în cazul în care persoana care beneficiază de asistență juridică gratuită este obligată la plata cheltuielilor de judecată, aceste sume sunt colectate de îndată ce oricare dintre condițiile prevăzute pentru acordarea asistenței juridice gratuite au încetat și acest fapt a fost confirmat. În cazul în care părțile au obținut asistență juridică gratuită pe baza unor declarații false sau a unor informații false, judecătorul care decide să retragă beneficiul asistenței juridice gratuite impune o sancțiune financiară cu valoarea între 100 EUR și 200 EUR, care este plătită către Fondul de Asigurare al profesioniștilor din domeniul juridic; aceasta nu elimină obligația beneficiarului de a plăti sumele de la plata cărora a fost scutit, nici posibilitatea de a fi urmărit penal.

### **13 Este posibil să atac o hotărâre de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei?**

Da. Partea care cade în pretenții poate introduce o cale de atac în fața curții de apel („*Εφετείο*”) care are competență teritorială, împotriva unei hotărâri de divorț, de anulare a unei căsătorii anulabile sau de declarare a nulității acesteia, în termen de treizeci de zile de la data la care hotărârea este notificată sau comunicată, în cazul în care partea în cauză își are domiciliul sau reședința obișnuită în Grecia sau în termen de șaizeci de zile, în cazul în care aceasta își are domiciliul sau reședința obișnuită în străinătate sau reședința sa nu este cunoscută; în cazul în care hotărârea nu a fost notificată sau comunicată - în termen de trei zile de la publicarea acesteia. În cazul în care partea care are dreptul de a introduce o cale de atac a decedat, termenul pentru introducerea unei căi de atac începe să curgă de la data la care hotărârea este notificată sau comunicată moștenitorilor universali sau legatarilor acesteia.

### **14 Ce ar trebui să fac pentru ca o hotărâre de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei emisă de o instanță în alt stat membru să fie recunoscută în acest stat membru?**

Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului privind recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, aflat în vigoare în prezent, stabilește principiul conform căruia hotărârile pronunțate într-un stat membru al UE sunt recunoscute în celelalte state membre fără a fi necesar să se recurgă la vreo procedură specială. Orice persoană care dorește să obțină o hotărâre în materie de divorț, de separare legală sau de anulare a căsătoriei care să fie recunoscută în Grecia ar trebui să se adreseze instanței de prim grad de jurisdicție, constituită în complet format dintr-un singur membru, fie de la domiciliul stabil al persoanei împotriva căreia urmează să fie executată hotărârea, fie de la locul în care va avea loc executarea.

Se stabilește o dată pentru ședința de judecată și se notifică sau se comunică celeilalte părți un exemplar al cererii, împreună cu documentul care stabilește data și cu o citație prin care partea respectivă este chemată să se înfățișeze la ședința de judecată. Instanța nu poate revizui competența instanței care a pronunțat hotărârea. Aceasta analizează dacă recunoașterea hotărârii ar contraveni propriei sale politici publice; dacă documentul care instituie procedura a fost notificat sau comunicat părții care nu și-a îndeplinit obligațiile într-un termen care să îi permită părâtului să se apere sau, în caz contrar, dacă părâtul a acceptat hotărârea fără echivoc; și dacă hotărârea este incompatibilă cu o hotărâre anterioară pronunțată în cadrul procedurii desfășurate între aceleași părți în statul membru în care se solicită recunoașterea sau într-un alt stat membru sau într-un stat nemembru, în cazul în care hotărârea anterioară îndeplinește condițiile necesare recunoașterii sale în statul membru în care se solicită recunoașterea. Dacă instanța constată că cerințele menționate sunt îndeplinite, aceasta recunoaște hotărârea judecătorească.

**15 Cărei instanțe ar trebui să mă adresez pentru a ataca recunoașterea unei hotărâri de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei emisă de o instanță într-un alt stat membru? Ce procedură se aplică în aceste cazuri?**

Pentru a ataca o hotărâre de recunoaștere în Grecia a unei hotărâri judecătorești pronunțate de o instanță din alt stat membru al UE, instanța competentă este curtea de apel care examinează căile de atac împotriva hotărârilor pronunțate de instanțele inferioare. Termenul pentru introducerea unei căi de atac este de o lună de la data notificării sau comunicării hotărârii, cu excepția cazului în care partea împotriva căreia se solicită recunoașterea își are reședința obișnuită într-un alt stat membru decât cel în care s-a pronunțat hotărârea de încuviințare a executării; în acest caz, termenul pentru introducerea căii de atac este de două luni de la data notificării sau comunicării hotărârii. Acest termen nu poate fi prelungit pe motiv de distanță. Dacă partea împotriva căreia se solicită recunoașterea nu se înfățișează, instanța trebuie să suspende acțiunea, astfel încât să se poată stabili că partea respectivă a fost convocată în mod corespunzător la timp sau că au fost întreprinse toate măsurile fezabile în acest scop. Hotărârea curții de apel poate fi atacată pe motive de drept la Curtea Supremă (*Αρειος Πάγος*).

**16 Care este legislația în materie de divorț pe care instanța o aplică într-o acțiune de divorț între soți care nu locuiesc în acest stat membru sau care sunt de naționalități diferite?**

Dreptul material aplicabil divorțului este după cum urmează, în ordinea priorității:

1. dreptul țării a cărei cetățenie au deținut-o în comun soții ultima oară, cu condiția ca cel puțin unul dintre soți să mai aibă cetățenia respectivă;
2. dreptul aplicabil la ultimul domiciliu stabil comun al soților în timpul căsătoriei; sau
3. dreptul cu care soții au cele mai puternice legături.

În conformitate cu principiul *lex fori*, dreptul procedural aplicabil este dreptului procedural elen, însă acesta este subordonat legislației Uniunii Europene, în conformitate cu articolul 28 din Constituția Greciei.

---

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 26/11/2015